

Ett skritt frem og to tilbake?

Vannforvaltningsforskriften er som kjent den norske implementeringen av EUs rammedirektiv for vann. Ni fylkesmenn er utpekt som "vannregionmyndighet" i dag for oppfølging av vannforvaltningsforskriften, iht. direktivets krav om én myndighet per nedbørfelt. Regjeringen anbefaler nå, snaut to år etter ikrafttredelse av vannforvaltningsforskriften, at vannregionmyndigheten skal overføres fra fylkesmannen til fylkeskommunen.

Dette går frem av "Ot.prp. nr. 10 (2008-2009) Om lov om endringer i forvaltningslovgivningen mv. (gjennomføring av forvaltningsreformen)" som ble godkjent i statsråd 24. oktober. Proposisjonen er en oppfølging av "St.meld. nr. 12 (2006-2007) Regionale fortrinn – regional framtid" med forslag til aktuelle oppgaver som kan overføres til fylkeskommunene for å styrke det folkevalgte, regionale nivået.

Regjeringens viktigste begrunnelse for myndighetsoverføringen er at planvedtakene etter vannforvaltningsforskriften skal gjøres av fylkeskommunene i henhold til plan- og bygningsloven. Regjeringen innrømmer at myndighetsoverføringen vil gi utfordringer for arbeidet i vannregionene, men signaliserer at Miljøverndepartementet vil komme tilbake til dette i arbeidet med revisjon av forskriftene.

Norsk vannforening mener at Regjeringen gjør uklokt i å overføre vannregionmyndigheten fra den statlige fylkesmannen til fylkeskommunen.

Det er for det første et begrenset regionalt handlingsrom knyttet til vannregionmyndighetens oppgaver, og staten ved fylkesmannen må uansett ha en viss styring med arbeidet. Ved overføring av vannregionmyndigheten til fylkeskommunen, forutsettes det at fylkesmannen skal medvirke i planarbeidet, ha hovedansvaret for samordningen mellom de statlige etatene, samt ha en sentral rolle som miljøfaglig rådgiver overfor alle berørte aktører. Fylkesmannen besitter miljø- og vassdragsfaglig kompetanse i dag, mens fylkeskommunene må bygge opp sin kompetanse ved myndighetsoverføringen. En modell med delt ansvar mellom fylkeskommunene og fylkesmannen vil føre til dobbeltarbeid og unødig stor ressursbruk fra forvaltningens side.

En hovedutfordring i arbeidet med å innfri rammedirektivet for vann, er å sørge for en rettferdig fordeling av byrder og forpliktelser mellom sektorene som berøres av direktivet. Fylkeskommunene vil ha større utfordringer enn fylkesmennene med å sannsynliggjøre at de gjennomfører tverrsektorielle, rettferdige avveininger, da de bl.a. er inne på eiersiden i energisektoren og også har viktige oppgaver med å tilrettelegge for landbruk og næringsutvikling regionalt. Videre vil det være større interessemotsetninger mellom de ulike fylkeskommunene

knyttet til felles vassdrag/nedbørfelt, enn mellom fylkesmennene som har en felles statlig styringsplattform.

Arbeidet med å gjennomføre rammedirektivet for vann i Norge har korte tidsfrister og forutsetter smidige regionale prosesser med et velbegrunnet faglig innhold. Norsk vannforening håper Stortinget, i sin behandling av Ot.prp. nr. 10 (2008-2009), vil legge de ovennevnte hensyn til grunn og la de ni fylkesmennene fortsette sin viktige oppgave som vannregionmyndighet. Norske vannforekomster er ikke tjent med en omorganisering av vannforvaltningen som vil være mindre effektiv og mer inhabil enn dagens modell og som vil gi grunnlag for flere konflikter.

NORSK VANNFORENING